

Raad voor
Strafrechtstoepassing
en Jeugdbescherming

• • Jurisprudentiebulletin RSJ

2020/2

<p>Zaaknummer: R-19/3061/GA</p> <p>Datum uitspraak: 10 februari 2020</p>	Arbeidsloon	<p>Afwijzing plaatsing in kliniek o.g.v. art. 43, lid 3, Pbw redelijk, omdat geen indicatie is afgegeven. Beroep in zoverre ongegrond. Niet aanbieden van arbeid aan bepaalde groepen gedetineerden is in strijd met artikel 47 van de Pbw. Recht op wachtgeld ontstaat de dag volgend op de dag dat arbeid onderdeel uitmaakt van het dagprogramma. Het moet ervoor worden gehouden dat klager bij aanvang van zijn detentie recht had op wachtgeld. Beroep in zoverre gegrond, beklag alsnog gegrond. Opdracht aan directeur om alsnog wachtgeld uit te keren.</p> <p>(Wet- en regelgeving: Pbw art. 43, lid 3, 47 lid 2; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 31; Regeling arbeidsloon gedetineerden art. 5, sub c)</p>	9
<p>Zaaknummer: R-19/4059/GA</p> <p>Datum uitspraak: 31 januari 2020</p>	?	<p>De beroepscommissie heeft eerder verschillend geoordeeld ten aanzien van de vraag of sprake kan zijn van (beoordeling van) een verschoonbare termijnoverschrijding bij het instellen van beroep op grond van artikel 69 van de Pbw. De beroepsrechter biedt hierbij duidelijkheid. Nu in de wetsgeschiedenis geen duidelijke aanwijzing wordt gezien dat de wetgever bewust niet heeft willen voorzien in deze toets, wordt een beroep op verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding inhoudelijk beoordeeld. In casu geen sprake van een verschoonbare termijnoverschrijding. Klager niet-ontvankelijk in het beroep.(Wet- en regelgeving: Pbw art. 69 lid 1)</p>	10

<p>Zaaknummer: R-19/4818/GA</p> <p>Datum uitspraak: 28 januari 2020</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Tegemoetkoming financieel; Zorgplicht</p>	<p>Levering boodschappen valt onder zorgplicht van directeur. Mogelijkheid om te klagen bij de landelijke winkel ontslaat directeur niet van zijn zorgplicht. Geen wettelijke grondslag voor opvatting directeur dat gedetineerde eerst gebruik moet maken van klachtprocedure van de winkel. Beroep gegrond, klager alsnog ontvankelijk in beklag. Onweersproken dat klager geen alternatief is geboden voor producten die hij niet heeft ontvangen. Niet gebleken dat directeur enige inspanning heeft verricht om daarvoor zorg te dragen. Beklag gegrond, tegemoetkoming € 10,=.</p> <p>(Wet- en regelgeving: Pbw art. 44, 60)</p>	12
<p>Zaaknummer: R-19/4499/GA</p> <p>Datum uitspraak: 16 januari 2020</p>	<p>Luchten; Disciplinaire straffen</p>	<p>Klager stelt dat hij tijdens disciplinaire straf tweemaal niet in de gelegenheid is gesteld om te luchten. Het tegendeel is niet gebleken. Onder 'in de gelegenheid stellen' als bedoeld in artikel 49, derde lid van de Pbw kan niet worden verstaan dat een gedetineerde slechts kan verzoeken om te luchten. Onvoldoende aannemelijk dat klager gevraagd is of hij wilde luchten. Beroep gegrond, beklag gegrond. Tegemoetkoming € 20,=.</p> <p>(Wet- en regelgeving: Pbw art. 49, lid 3)</p>	13
<p>Zaaknummer: R-19/4300/GA</p> <p>Datum uitspraak: 10 januari 2020</p>	<p>Disciplinaire straffen aanleiding; Media</p>	<p>Het zonder toestemming contact opnemen met de media levert strafwaardig gedrag op, waarvoor de directeur, gelet op artikel 51 Pbw, een straf kan opleggen. Voldoende aannemelijk geworden dat klager voor dit gedrag verantwoordelijk kan worden gehouden. Daarbij wordt in het midden gelaten of dit contact rechtstreeks met klager, dan wel via een tussenpersoon heeft plaatsgevonden. Bij klager wordt bekendheid met huisregels verondersteld. Beroep ongegrond.</p> <p>(Wet- en regelgeving: Pbw artikel 40, 51)</p>	14

<p>Zaaknummer: R-19/2851/GA</p> <p>Datum uitspraak: 10 januari 2020</p>	<p>Vermissing</p>	<p>Klagers raadvrouw heeft i.v.m. vermissing van kledingstukken van klager een brief aan de directeur gestuurd. Die brief heeft de directeur naar de beklagcommissie doorgestuurd teneinde het als klacht te behandelen. Nu met de brief aan de directeur een andere procesgang werd beoogd, is naar het oordeel van de beroepscommissie geen sprake van het doen van beklag of van een klaagschrift als bedoeld in artikel 60 en 61 Pbw en had de beklagrechtter zich onbevoegd moeten verklaren van het beklag kennis te nemen. (Wet- en regelgeving: Pbw artikel 60, 61)</p>	<p>15</p>
<p>Zaaknummer: S-20/2922/SGA</p> <p>Datum uitspraak: 3 februari 2020</p>	<p>DBT; Schorsing procedureel</p>	<p>Een enkel strafwaardig feit kan in beginsel geen zelfstandige grond zijn voor degradatie. Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter voldoet de beslissing van de directeur niet aan de daaraan gestelde vereisten nu daarin louter het ongewenste ("rode") gedrag van verzoeker wordt genoemd maar geen belangenafweging valt te lezen. Bestreden beslissing onvoldoende gemotiveerd. Verzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 66, Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art.1d)</p>	<p>17</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5625/GB</p> <p>Datum uitspraak: 9 maart 2020</p>	<p>Eerste plaatsing gevangeniswezen Plaatsing/overplaatsing EBI</p>	<p>Eerste plaatsing in EBI nadat klager in Dubai is aangehouden en uitgezet naar Nederland. Klager is verdachte in Marengo-proces en wordt vervolgd voor meerdere moorden, pogingen daartoe en leiding geven aan een criminele organisatie. Voldoende aannemelijk dat hij in geval van ontvluchting onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten vormt. Beroep ongegrond. (Pbw art. 17)</p>	<p>18</p>

<p>Zaaknummer: R-19/4496/GB</p> <p>Datum uitspraak: 28 februari 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing VRIS Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Klager is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 20 jaar en TBS met dwangverpleging wegens moord. Hij heeft de Amerikaanse nationaliteit en is vreemdeling in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000. Klager is naar de p.i. Ter Apel overgeplaatst, nu deze inrichting is aangewezen voor de opvang van strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen teneinde de terugkeer naar het land van herkomst te kunnen voorbereiden. In klagers geval kan geen sprake zijn van toepassing van het plaatsingsbeleid van artikel 20b van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden, nu daarin wordt gesproken over gedetineerden ten aanzien van wie een vrijheidsstraf ten uitvoer wordt gelegd en niet (ook) de TBS-maatregel. Beslissing is in strijd met de wet. Beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing binnen twee weken, tegemoetkoming € 275,=. (Wet- en regelgeving: Artikel 17 Pbw jo artikel 20b Rspog)</p>	20
<p>Zaaknummer: R-20/5949/GB</p> <p>Datum uitspraak: 24 februari 2020</p>	<p>Motiveringsbeginsel; Eerste plaatsing zelfmelders; Plaatsing / overplaatsing jeugd</p>	<p>Zelfmelder. Klager is veroordeeld tot jeugddetentie en wil deze ondergaan in een j.j.i. Hij is inmiddels 26 jaar, maar de wet kent geen leeftijdsmaximum voor plaatsing in een j.j.i. Jeugddetentie kan volgens de MvT alleen in uiterste noodsituatie in een p.i. ten uitvoer worden gelegd. Daarvan is niet gebleken. Motiveringsgebrek aan beslissing. Beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, 17; Bjj art. 8)</p>	22

<p>Zaaknummer: R-19/4882/GB</p> <p>Datum uitspraak: 31 januari 2020</p>	<p>Detentiefasering</p>	<p>Afwijzing plaatsing in z.b.b.i. Klager is op grond van een schadevergoedingsmaatregel gedetineerd en komt daarom niet in aanmerking voor plaatsing in een z.b.b.i. (anders dan is overwogen in RSJ 20 juni 2019, R-18/2250/GB). Uit de MvT bij de Pbw blijkt namelijk dat hechtenis op grond van de wet Terwee niet onder het begrip 'vervangende hechtenis' als bedoeld in artikel 1, onder s, van de Pbw valt. Beroep ongegrond.</p> <p>(Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, onder s, 18, Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 2, Wetboek van Strafrecht art. 36f)</p>	<p>24</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5163/GB</p> <p>Datum uitspraak: 17 januari 2020</p>	<p>Motiveringsbeginsel; Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen; Plaatsing/overplaatsing jeugd</p>	<p>Klager verzoekt overplaatsing van PPC naar j.j.i. Hij is veroordeeld tot jeugddetentie. Jeugddetentie kan volgens de MvT bij de Pbw slechts in een uiterste noodsituatie worden ondergaan in een inrichting voor volwassenen. Uit het vonnis van de rechtbank blijkt een zeer duidelijke voorkeur voor klagers spoedige plaatsing in een j.j.i. Klager staat op een wachtlijst voor de ITA. Hij wil (al dan niet tijdelijk) naar een reguliere afdeling van een j.i.i. of de VIC. Volgens de psychiater van r.j.j.i. Den Hey-Acker is eigenlijk geen enkele afdeling binnen een j.j.i. geschikt, maar komt (alleen) de VIC voor hechttingsproblematiek mogelijk in aanmerking. De Minister is hieraan ongemotiveerd voorbijgegaan. Daardoor is onduidelijk of klager (langdurig) in een VIC kan verblijven en worden behandeld. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, 18; Bjj art. 8; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 20c)</p>	<p>25</p>

<p>Zaaknummer: S-20/2933/SGB</p> <p>Datum uitspraak: 31 januari 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing VRIS; Schorsing procedureel</p>	<p>Verzoekster is geselecteerd voor overplaatsing naar de locatie Ter Peel. Hiertegen is een bezwaarschrift ingediend waarin verzoekster niet-ontvankelijk is verklaard omdat zij inmiddels was overplaatst en daarmee het belang aan het bezwaarschrift is komen te ontvallen. Die omstandigheid is naar het voorlopig oordeel van de voorzitter niet een goede reden om haar niet-ontvankelijk in haar bezwaarschrift te verklaren. Gelet op de aangevoerde argumenten voor verzoekster om in de locatie Nieuwersluis te kunnen blijven, is het schorsingsverzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: Artikel 73, lid 4 jo 66, lid 1 van de Pbw)</p>	<p>28</p>
<p>Zaaknummer: R-19/4896/GV</p> <p>Datum uitspraak: 27 januari 2020</p>	<p>Algemeen verlof</p>	<p>Een noodzaak voor het verlenen van algemeen verlof is niet vereist. Ook zijn gedetineerden - zoals klager - aan wie een gedeeltelijke voorwaardelijke straf is opgelegd niet categorisch van algemeen verlof uitgesloten. Recidiverisico, risico op het zich onttrekken aan voorwaarden en het ontbreken van een aanvaardbaar verlofadres vormen een contra-indicatie voor verlofverlening. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting 4, 14)</p>	<p>29</p>
<p>Zaaknummer: R-19/4399/TA</p> <p>Datum uitspraak: 5 maart 2020</p>	<p>Voorwerpen op cel</p>	<p>Geen concrete omstandigheden aangevoerd waaruit blijkt dat klager de bij hem gevonden vier pakjes sigaretten heeft gebruikt voor handel in contrabande. Vier pakjes niet dermate veel dat orde en veiligheid in het geding zijn. Pas na kamercontrole zijn afspraken gemaakt. Beroep hoofd van de instelling ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art 44 lid 3, 23 lid 4)</p>	<p>31</p>

<p>Zaaknummer: R-18/759/TR – eindbeslissing</p> <p>Datum uitspraak: 3 februari 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing Fokkens</p>	<p>Beslissing plaatsing levenslang gestrafte klager in FPC t.b.v. volgen van schematherapie op advies NIFP en Adviescommissie GGG. Adviescollege levenslanggestraften had geadviseerd tot plaatsing in FPK, en heeft in vervolgadvis geconcludeerd dat noodzaak voor volgen van schematherapie niet meer aanwezig is. Nu plaatsing in FPC geen doel meer kan dienen is het beroep gegrond. Minister heeft geen standpunt ingenomen of contra-expertise laten uitvoeren n.a.v. vervolgadvis. Beroepscommissie volstaat met vernietiging beslissing. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Sr art 13)</p>	<p>32</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5427/JV</p> <p>Datum uitspraak: 12 februari 2020</p>	<p>Ministeriële machtiging; Tegemoetkoming financieel; Planmatig verlof jeugd</p>	<p>Intrekking verlofmachtiging omdat klager tijdens begeleid verlof alleen is gelaten. Het is begrijpelijk dat verweerder nader onderzoek heeft willen doen, maar nu de informatie bij de inrichting al veel langer bekend was, is de onmiddellijke intrekking disproportioneel. Beroep gegrond, bestreden beslissing vernietigd, tegemoetkoming € 50,=. (Wet- en regelgeving: Bjj art. 30, Regeling verlof en STP jeugdigen art. 13, 14, Reglement justitiële jeugdinrichtingen art. 36, 39)</p>	<p>34</p>

Zaaknummer:

R-19/3061/GA

Datum uitspraak:

10 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. T.B. Trotman, voorzitter, mr.
A.M.G. Smit en mr. J.A.M. de Wit,
leden, in tegenwoordigheid van mr. P.
de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Arbeidsloon

Samenvatting:

Afwijzing plaatsing in kliniek o.g.v. art. 43, lid 3, Pbw redelijk, omdat geen indicatie is afgegeven. Beroep in zoverre ongegrond. Niet aanbieden van arbeid aan bepaalde groepen gedetineerden is in strijd met artikel 47 van de Pbw. Recht op wachtgeld ontstaat de dag volgend op de dag dat arbeid onderdeel uitmaakt van het dagprogramma. Het moet ervoor worden gehouden dat klager bij aanvang van zijn detentie recht had op wachtgeld. Beroep in zoverre gegrond, beklag alsnog gegrond. Opdracht aan directeur om alsnog wachtgeld uit te keren.

(Wet- en regelgeving: Pbw art. 43, lid 3, 47 lid 2; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 31; Regeling arbeidsloon gedetineerden art. 5, sub c)

Rechtsoverwegingen:

Beklag a.
De beklagrechtter en – in beroep – de beroepscommissie toetsen of de directeur in redelijkheid tot de

beslissing heeft kunnen komen om klager niet in een verslavingskliniek te plaatsen. Voor plaatsing is een indicatie noodzakelijk (artikel 31, eerste lid, van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden). Deze indicatie is niet afgegeven door de inrichtingspsycholoog. Daarom is de beroepscommissie, net als de beklagrechtter, van oordeel dat de directeur in redelijkheid tot deze beslissing heeft kunnen komen. Hetgeen in beroep is aangevoerd kan dus niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal daarom in zoverre ongegrond worden verklaard.
Beklag b.

Klager beklagt zich erover dat hij in de eerste twee weken van zijn verblijf in het arrestantenregime geen wachtgeld heeft ontvangen, terwijl de directeur hem geen arbeid kon aanbieden.

Het recht op arbeid voor arrestanten (vgl. RSJ 7 april 2015, 14/4042/GA)
In artikel 47, tweede lid, van de Pbw is bepaald dat de directeur zorg draagt voor de beschikbaarheid van arbeid. De Pbw biedt geen basis voor een algemene uitzondering op de verplichting van de directeur. De Pbw en de bijbehorende Memorie van Toelichting (MvT) bevatten evenmin een grondslag om het recht op deelname aan arbeid categoriaal voor bepaalde groepen gedetineerden of afdelingen uit te sluiten. Integendeel, uit de MvT blijkt dat uitgangspunt van de wetgever is dat alle (tot vrijheidsstraf) veroordeelde gedetineerden deelnemen aan (eenvoudige) arbeid. Dat in (de toelichting op) de wijziging van de

Regeling staat vermeld dat aan arrestanten gedurende de eerste acht weken van hun detentie géén arbeid wordt aangeboden, is voor de beroepscommissie geen aanleiding om tot een ander oordeel te komen, want zij acht het niet aanbieden van arbeid in strijd met artikel 47 van de Pbw. Het voorgaande betekent echter niet dat de directeur altijd aan iedere arrestant arbeid moet aanbieden. De directeur moet daartoe in individuele gevallen nagaan of de specifieke detentiesituatie van een gedetineerde eraan in de weg staat dat hem arbeid wordt aangeboden. Van een dergelijke beoordeling is in deze zaak niet gebleken. Het moet er daarom voor worden gehouden dat klager bij aanvang van zijn detentie het recht had om deel te nemen aan de arbeid. Nu die arbeid kennelijk niet beschikbaar was, is de vraag of aan klager in de eerste twee weken van zijn detentie al wachtgeld uitgekeerd had moeten worden.

Het recht op wachtgeld (vgl. RSJ 17 augustus 2012, 12/630/GA)

In artikel 5, sub c, van de Regeling is bepaald dat de gedetineerde een 'loonvervangende financiële tegemoetkoming' (oftewel: wachtgeld) ontvangt voor ieder uur waarin het voor hem geldende dagprogramma in arbeid voorziet en voor zover hij niet aan arbeid heeft kunnen deelnemen als gevolg van de situatie dat de directeur niet kan voorzien in een aanbod voor arbeid. De hoogte van de tegemoetkoming is dan gelijk aan het basisuurloon.

Gelet op het voorgaande, ontstaat het recht op wachtgeld in beginsel de dag volgend op de dag dat arbeid

onderdeel uitmaakt van het dagprogramma van de gedetineerde, terwijl hij niet aan arbeid kan deelnemen als gevolg van de situatie dat de directeur niet kan voorzien in een aanbod van arbeid. Artikel 47 van de Pbw laat geen ruimte om een afwijkend tijdstip te bepalen waarop de wachtgeldregeling ingaat. Artikel 3.2.7. van de 'Handleiding dagprogramma zonder arbeid (Arrestanten <8 weken) M/V' is dus niet verenigbaar met de Pbw en de Regeling. Nu het ervoor moet worden gehouden dat klager bij aanvang van zijn detentie in de gelegenheid had moeten worden gesteld om arbeid te verrichten, maar daarin niet kon worden voorzien door de directeur, komt hem wachtgeld toe vanaf de dag na de aanvang van zijn detentie.

De beroepscommissie zal het beroep daarom in zoverre gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter in zoverre vernietigen en dit beklag alsnog gegrond verklaren. Zij zal de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing ongedaan laten maken, door te bepalen dat aan klager alsnog wachtgeld wordt uitgekeerd voor de eerste twee weken van zijn detentie.

Zaaknummer:

R-19/4059/GA

Datum uitspraak:

31 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. T.B. Trotman, in tegenwoordigheid van mr. M.S. Ferenczy, secretaris, op 31 januari 2020

Samenvatting:

De beroepscommissie heeft eerder verschillend geoordeeld ten aanzien van de vraag of sprake kan zijn van (beoordeling van) een verschoonbare termijnoverschrijding bij het instellen van beroep op grond van artikel 69 van de Pbw. De beroepsrechter biedt hierbij duidelijkheid. Nu in de wetsgeschiedenis geen duidelijke aanwijzing wordt gezien dat de wetgever bewust niet heeft willen voorzien in deze toets, wordt een beroep op verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding inhoudelijk beoordeeld. In casu geen sprake van een verschoonbare termijnoverschrijding. Klager niet-ontvankelijk in het beroep. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 69 lid 1)

Rechtsoverwegingen:

Ingevolge artikel 69, eerste lid, Pbw moet het met redenen omklede beroepschrift uiterlijk op de zevende dag na die van de ontvangst van het afschrift van de uitspraak onderscheidenlijk na die van de mondelinge mededeling van de uitspraak worden ingediend. De uitspraak waarvan beroep is op 19 juni 2019 mondeling medegedeeld aan klager en de directeur. Ter zitting is een aantekening van de mondelinge uitspraak aan partijen overhandigd. Het door klagers raadvrouw ingediende beroepschrift dateert van 27 juni 2019 en is diezelfde dag op het secretariaat van de Raad ontvangen, en is derhalve één dag te laat ingediend. Klagers raadvrouw verzoekt, wegens privéomstandigheden, de geringe termijnoverschrijding verschoonbaar te

achten. De Pbw vermeldt ten aanzien van de beroepstermijn niet de mogelijkheid van een verschoonbare termijnoverschrijding, zoals deze ten aanzien van de beklagtermijn is opgenomen in artikel 61, vijfde lid van de Pbw. De beroepscommissie heeft in het verleden verschillend geoordeeld ten aanzien van de kwestie of sprake kan zijn van (beoordeling van een) verschoonbare termijnoverschrijding bij het instellen van beroep op grond van artikel 69 van de Pbw.

Zo is in RSJ 23 februari 2015, 14/4901/GA geoordeeld dat de Pbw ten aanzien van de beroepstermijn de mogelijkheid van een verschoonbare overschrijding niet kent en is reeds om die reden niet-ontvankelijkheid in het beroep gevolgd. In RSJ 29 november 2018, R-18/0190/GA is geoordeeld dat in dat geval geen sprake was van een verschoonbare termijnoverschrijding. Daaruit kan worden afgeleid dat een beroep op verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding bij het instellen van beroep door de Raad wel inhoudelijk wordt beoordeeld. De beroepsrechter onderkent dat sprake is van divergerende jurisprudentie en biedt in deze uitspraak duidelijkheid. De beroepsrechter komt tot de conclusie dat hoewel de Pbw daarin niet uitdrukkelijk voorziet, ook in deze procedure de mogelijkheid van een door de Raad uitgevoerde toets met betrekking tot een verschoonbare termijnoverschrijding bij het instellen van beroep behoort te bestaan. Daarbij zij opgemerkt dat bij een beroep als bedoeld in artikel 73, tweede lid, van de Pbw maar ook bij een ingesteld beroep op basis van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden

(artikel 67, vijfde lid onder aanhef jo artikel 58, vijfde lid), wel expliciet in toetsing van verschoonbaarheid van een termijnoverschrijding is voorzien. De beroepsrechter ziet in de wetsgeschiedenis geen duidelijke aanwijzing dat de wetgever bewust niet heeft willen voorzien in deze toets bij het instellen van beroep op grond van artikel 69 van de Pbw. Wanneer in toekomstige gevallen een beroep op verschoonbaarheid van termijnoverschrijding zal worden gedaan, zal dit gelet op het voorgaande dan ook door de Raad inhoudelijk beoordeeld worden. In het onderhavige geval is de beroepsrechter van oordeel dat de verhindering van de raadvrouw wegens een privéomstandigheid voor rekening en risico van klager komt. Daarbij komt dat niet is gesteld of gebleken dat geen van de kantoorgenoten van klagers raadvrouw haar taken kon waarnemen. Van een verschoonbare termijnoverschrijding is geen sprake. Klager heeft dan ook, gelet op het vorenstaande, niet tijdig beroep ingesteld.

Zaaknummer:

R-19/4818/GA

Datum uitspraak:

28 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. dr. J. de Lange, voorzitter, mr. M.J. Stolwerk en mr. J.W. Wabeke, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel;
Tegemoetkoming financieel; Zorgplicht

Samenvatting:

Levering boodschappen valt onder zorgplicht van directeur. Mogelijkheid om te klagen bij de landelijke winkel ontslaat directeur niet van zijn zorgplicht. Geen wettelijke grondslag voor opvatting directeur dat gedetineerde eerst gebruik moet maken van klachtprocedure van de winkel. Beroep gegrond, klager alsnog ontvankelijk in beklag. Onweersproken dat klager geen alternatief is geboden voor producten die hij niet heeft ontvangen. Niet gebleken dat directeur enige inspanning heeft verricht om daarvoor zorg te dragen. Beklag gegrond, tegemoetkoming € 10,=. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 44, 60)

Rechtsoverwegingen:

Klager beklagt zich over de omstandigheid dat niet al zijn bestelde boodschappen zijn geleverd. Volgens vaste jurisprudentie van de beroepscommissie valt dit onder de zorgplicht van de directeur en kan een gedetineerde in een dergelijke klacht dus worden ontvangen.

Het bestaan van de mogelijkheid te klagen bij de landelijke winkel ontslaat de directeur niet van zijn zorgplicht.

De beroepscommissie ziet geen wettelijke grondslag voor de opvatting van de directeur dat aan gebruikmaking van het recht van beklag door een gedetineerde in dit soort gevallen voorwaarden kunnen

worden verbonden, inhoudende dat voorafgaand eerst gebruik moet zijn gemaakt van de hiervoor beschreven 'klachtprocedure van de winkel van de PI Ter Peel'. Die klachtenprocedure is bovendien niet met enige waarborg omkleed (RSJ 26 maart 2018, 17/2842/GA).

De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en klager alsnog ontvangen in zijn beklag.

Klager heeft onweersproken gesteld dat hem geen alternatief is aangeboden voor de producten die hij niet heeft ontvangen. Daarbij is niet gebleken dat de directeur enige inspanning heeft verricht om daarvoor zorg te dragen. De beroepscommissie is daarom van oordeel dat de directeur niet aan zijn zorgplicht heeft voldaan. Het beklag zal dan ook gegrond worden verklaard. Voor het door klager geleden ongemak zal hem een tegemoetkoming van € 10,= worden toegekend.

Zaaknummer:

R-19/4499/GA

Datum uitspraak:

16 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. dr. J. de Lange, voorzitter, mr. M.J. Stolwerk en mr. J.W. Wabeke, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Luchten; Disciplinaire straffen

Samenvatting:

Klager stelt dat hij tijdens disciplinaire straf tweemaal niet in de gelegenheid is gesteld om te luchten. Het tegendeel is niet gebleken. Onder 'in de gelegenheid stellen' als bedoeld in artikel 49, derde lid van de Pbw kan niet worden verstaan dat een gedetineerde slechts kan verzoeken om te luchten. Onvoldoende aannemelijk dat klager gevraagd is of hij wilde luchten. Beroep gegrond, beklag gegrond. Tegemoetkoming € 20,=. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 49, lid 3)

Rechtsoverwegingen:

Beklag a.

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. Het beroep zal daarom in zoverre ongegrond worden verklaard.

Beklag b.

Klager stelt dat hij tijdens de tenuitvoerlegging van een disciplinaire straf tweemaal niet in de gelegenheid is gesteld om te luchten. De beroepscommissie benadrukt allereerst dat het recht op luchten een fundamenteel recht is. Daarom draagt de directeur zorg dat een gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld dagelijks ten minste een uur in de buitenlucht te verblijven (artikel 49, derde lid, van de Pbw). Volgens vaste jurisprudentie dient de inrichting extra inspanningen te verrichten om gedetineerden niet te beperken in dit recht (recent o.m. RSJ 18 september 2019, R-19/3658/GA). Onder 'in de

gelegenheid stellen' kan niet worden verstaan dat een gedetineerde slechts kan verzoeken om te luchten. De directie heeft tegenover de beklagcommissie het volgende verklaard. Gedetineerden die in afzondering verblijven, wordt tijdens de eerste wekronde gevraagd of ze willen luchten. Klager heeft toen niet verzocht hiervan gebruik te willen maken en daarom is er geen luchtmoment voor hem ingepland. Hij had ook via de intercom contact kunnen leggen met het personeel. Op de afdeling hangt het document 'Regels tijdens afzondering op eigen cel'. Klager heeft zich van meet af aan op het standpunt gesteld dat hem niet is gevraagd om te luchten. Er is geen stuk overgelegd waaruit het tegendeel kan blijken. In het document 'Regels tijdens afzondering op eigen cel', dat door de directeur in beklag is overgelegd, staat bovendien: "Tijdens het wekken in de ochtend kunt u aangeven dat u wilt boxluchten, Personeel zal dan een moment plannen hiervoor", waarmee kennelijk het initiatief bij een gedetineerde wordt gelegd wanneer hij wordt gewekt. Gelet op deze omstandigheden, is onvoldoende aannemelijk dat aan klager door personeel in de ochtend expliciet is gevraagd of hij wilde luchten. De beroepscommissie zal het beroep daarom in zoverre gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren. Zij ziet daarbij aanleiding aan klager een tegemoetkoming toe te kennen van € 20,=.

Naar aanleiding van het verzoek van klagers raadsman om de proceskosten

van de beroepsprocedure te vergoeden, overweegt de beroepscommissie dat de Pbw een dergelijke mogelijkheid niet kent.

Zaaknummer:

R-19/4300/GA

Datum uitspraak:

10 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, U.P. Burke en drs. M.R. van Veen, leden, in tegenwoordigheid van mr. S. Jousma, secretaris

Trefwoorden:

Disciplinaire straffen aanleiding; Media

Samenvatting:

Het zonder toestemming contact opnemen met de media levert strafwaardig gedrag op, waarvoor de directeur, gelet op artikel 51 Pbw, een straf kan opleggen. Voldoende aannemelijk geworden dat klager voor dit gedrag verantwoordelijk kan worden gehouden. Daarbij wordt in het midden gelaten of dit contact rechtstreeks met klager, dan wel via een tussenpersoon heeft plaatsgevonden. Bij klager wordt bekendheid met huisregels verondersteld. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw artikel 40, 51)

Rechtsoverwegingen:

Aan klager is op 7 maart 2019 een disciplinaire straf opgelegd, omdat hij zonder toestemming contact heeft

gezocht met de media en dit op 6 maart 2019 aan het afdelingshoofd heeft verklaard.

De grond voor de bestraffing is dus het feit dat klager zonder toestemming contact heeft gehad met de media, niet dat hij vanuit detentie muziek uitbrengt. Gelet hierop is er geen sprake van een ongerechtvaardigde inbreuk op klagers recht op vrijheid van meningsuiting, neergelegd in artikel 10 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Het zonder toestemming contact opnemen met de media levert strafwaardig gedrag op, waarvoor de directeur, gelet op artikel 51 van de Pbw, een straf kan opleggen. Naar het oordeel van de beroepscommissie is daarbij voldoende aannemelijk geworden dat klager voor dit gedrag verantwoordelijk kan worden gehouden.

Bij klager - die onweersproken heeft gesteld dat aan hem geen huisregels zijn verstrekt - wordt bekendheid met de huisregels verondersteld, nu hij al geruime tijd in detentie verblijft en gelet op het feit dat de huisregels op diverse plekken binnen de penitentiaire inrichting zijn in te zien, dan wel kunnen worden opgevraagd. Dat de commissie van toezicht in meerdere jaarverslagen (in ieder geval over 2017 en 2018) aandacht heeft gevraagd voor het ter inzage leggen van de huisregels in de teamkamers en bibliotheek, alsmede voor het verstrekken van een samenvatting daarvan bij de intake, kan hieraan niet afdoen. Het feit dat klager geen mediaverbod zou hebben, betekent niet dat vanuit detentie, zonder dat dit aan de directeur is

voorgelegd, vrijelijk contact met de media kan worden opgenomen. Hierbij wordt in het midden gelaten of dit contact rechtstreeks met klager, dan wel via een tussenpersoon, heeft plaatsgevonden. Klager heeft zijn medewerking verleend aan een interview met een radiostation waarvan hij wist dat dit openbaar gemaakt zou worden. Dat maakt dat de beslissing van de directeur bij afweging van alle in aanmerking komende belangen niet als onredelijk en onbillijk kan worden aangemerkt en het beroep ongegrond zal worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/2851/GA

Datum uitspraak:

10 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, U.P.
Burke en drs. M. R. van Veen, leden, in
tegenwoordigheid van mr. S. Jousma,
secretaris

Trefwoorden:

Vermissing

Samenvatting:

Klagers raadvrouw heeft i.v.m. vermissing van kledingstukken van klager een brief aan de directeur gestuurd. Die brief heeft de directeur naar de beklagcommissie doorgestuurd teneinde het als klacht te behandelen. Nu met de brief aan de directeur een andere procesgang werd beoogd, is naar het oordeel van de beroepscommissie geen sprake van het

doen van beklag of van een klaagschrift als bedoeld in artikel 60 en 61 Pbw en had de beklagrechtter zich onbevoegd moeten verklaren van het beklag kennis te nemen.

(Wet- en regelgeving: Pbw artikel 60, 61)

Rechtsoverwegingen:

Na bestudering van het dossier en het onderzoek ter zitting stelt de beroepscommissie vast dat klagers raadvrouw de directeur op 3 augustus 2018 een brief heeft gestuurd met als onderwerp 'Verzoek teruggave kleding danwel vergoeding van de schade'. In de brief wordt eerst stilgestaan bij de verdwenen kleding van klager na zijn binnenkomst in de p.i. Alphen en dat "Dit betekent dat de kleding verduisterd is door uw medewerkers." Vervolgens is ook een kledingstuk dat klager op 6 juli 2018 heeft uitgevoerd verdwenen. Nu de kledingstukken van klager zijn verdwenen bij zowel de invoer als de uitvoer binnen de organisatie van de directeur en de directeur verantwoordelijk is voor deze gang van zaken, stelt klager zich op het standpunt dat de p.i. aansprakelijk is voor de schade die hij heeft geleden door de vermissing van zijn kleding. Indien de kleding niet kan worden teruggegeven aan klager verzoekt hij de directeur de schade aan hem te vergoeden voor een bedrag van € 7703,40. Bovendien vordert klager de door hem gemaakte kosten voor rechtsbijstand.

Mochten de aan klager toebehorende kledingstukken niet binnen twee weken na dagtekening van dit schrijven aan hem zijn overhandigd, dan wel mocht klager niet volledig schadeloos worden

gesteld voor de vermiste kledingstukken en de gemaakte advocaatkosten, dan is klager genoodzaakt aangifte te doen van verduistering door de medewerkers van de p.i., aldus klager. Klagers raadvrouw heeft ter zitting desgevraagd verklaard dat het in eerste instantie niet de bedoeling was om een klacht in te dienen, maar de directeur aansprakelijk te stellen voor de kwijtgeraakte kleding. De directeur heeft de brief doorgestuurd naar de beklagcommissie teneinde het als klacht te laten behandelen. Er is uiteindelijk geen aangifte gedaan van verduistering. Klager durfde dat niet aan, omdat hij nog wel even in de p.i. moest zitten. Hij vond dat ingewikkeld. De bonnen van de kledingstukken heeft de raadvrouw via het thuisfront van klager toegestuurd gekregen. Nu met de brief van 3 augustus 2018 aan de directeur een andere procesgang werd beoogd, is naar het oordeel van de beroepscommissie geen sprake van het doen van beklag of van een klaagschrift als bedoeld in artikel 60 en 61 van de Pbw en had de beklagrechtter zich onbevoegd moeten verklaren van het beklag kennis te nemen. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagrechtter daarom vernietigen.

Zaaknummer:

S-20/2922/SGA

Datum uitspraak:

3 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. A.M.G. Smit, voorzitter, in
tegenwoordigheid van bc. L. Vis-van
Alff, secretaris

Trefwoorden:

DBT; Schorsing procedureel

Samenvatting:

Een enkel strafwaardig feit kan in beginsel geen zelfstandige grond zijn voor degradatie. Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter voldoet de beslissing van de directeur niet aan de daaraan gestelde vereisten nu daarin louter het ongewenste ("rode") gedrag van verzoeker wordt genoemd maar geen belangenafweging valt te lezen. Bestreden beslissing onvoldoende gemotiveerd. Verzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 66, Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art.1d)

Rechtsoverwegingen: De voorzitter stelt voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing van de directeur slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing waartegen beklag is ingediend in strijd is met een wettelijk voorschrift dan wel zodanig onredelijk

of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de (verdere) tenuitvoerlegging van die beslissing. Naar het oordeel van de voorzitter is dat het geval. Verzoeker stelt dat er bij het nemen van de bestreden beslissing geen juiste belangenafweging is gemaakt nu de directeur het "groene gedrag" onbesproken heeft gelaten. Tevens is de bestreden beslissing gebaseerd op één rode gedraging hetgeen niet zonder meer afdoende is om over te gaan tot degradatie. Bij het nemen van een degradatiebeslissing dient de directeur volgens vaste rechtspraak van de beroepscommissie niet alleen het gedrag dat leidt tot de bestreden beslissing te noemen, maar ook het structurele (waaronder het positieve) gedrag en dient hij een belangenafweging te maken die voor verzoeker en voor de (voorzitter van de) beroeps- en de beklagcommissie kenbaar is. Uit de inlichtingen van de directeur, waaronder de bestreden beslissing, komt naar voren dat de degradatiebeslissing is genomen naar aanleiding – naar de voorzitter begrijpt één "rode" gedraging – van verzoeker. Hierbij is benoemd dat verzoeker op 2 januari 2020 is teruggekeerd van verlof waarbij hij door een drugshond is onderzocht en deze bij verzoeker aansloeg. Verzoeker is vervolgens naar de afzondering gebracht en gevisiteerd en hij heeft aan de arts aangegeven dat hij vier bolletjes hasj had ingeslikt. Hiervoor heeft verzoeker een ordemaatregel van veertien dagen afzondering in een afzonderingscel met cameratoezicht opgelegd gekregen. In de bestreden beslissing wordt in zijn geheel niet gesproken van "groen",

“oranje” of “rood” gedrag. Nu een enkel strafwaardig feit in beginsel – uitzonderingen daargelaten – geen zelfstandige grond kan zijn voor degradatie en in de bestreden beslissing alleen de – naar de voorzitter begrijpt de “rode” gedraging – van 2 januari 2020 is benoemd, voldoet de belangenafweging van de directeur gelet op het voorgaande – naar het voorlopig oordeel van de voorzitter – niet aan de daaraan gestelde vereisten en kan deze daarom de bestreden beslissing niet dragen. Het verzoek zal dan ook worden toegewezen.

Zaaknummer:

R-19/5625/GB

Datum uitspraak:

9 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. A. van Holten, voorzitter, mr. T.B. Trotman en drs. M.R. van Veen, leden, in tegenwoordigheid van de secretaris

Trefwoorden:

Eerste plaatsing gevangeniswezen
Plaatsing/overplaatsing EBI

Samenvatting:

Eerste plaatsing in EBI nadat klager in Dubai is aangehouden en uitgezet naar Nederland. Klager is verdachte in Marengo-proces en wordt vervolgd voor meerdere moorden, pogingen daartoe en leiding geven aan een criminele organisatie. Voldoende aannemelijk dat hij in geval van ontvluchting onaanvaardbaar

maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten vormt. Beroep ongegrond. (Pbw art. 17)

Rechtsoverwegingen:

4.1. De EBI is aangewezen als h.v.b. en gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap, een individueel regime en een extra beveiligingsniveau.

4.2. Op grond van artikel 6 van de Regeling kunnen in de EBI gedetineerden worden geplaatst die:

- a. een extreem vluchtrisico vormen en een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten, of
- b. bij ontvluchting een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen, waarbij het vluchtrisico als zodanig hieraan ondergeschikt is;
- c. een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen.

4.3. Artikel 26 van voornoemde Regeling noemt de voorwaarden die in acht worden genomen bij de beslissing tot plaatsing in een EBI en de beslissing tot verlenging van het verblijf in een EBI elke zes maanden daarna.

4.4. De beroepscommissie overweegt het volgende.
Vrijheidsbeneming
Klager is verdachte in het Marengo-proces en is op grond van een bevel gevangenneming van 24 september 2019 van de rechtbank Amsterdam

aangehouden en in detentie geplaatst. Voor zover de rechtmatigheid van zijn vrijheidsbeneming aan de orde wordt gesteld, overweegt de

beroepscommissie dat de rechtbank

Amsterdam in eerste instantie bevoegd is om daarover te oordelen en dat dit in het betreffende strafproces aan de orde dient te komen.

EBI-plaatsing

In deze zaak is van belang de van het OM ontvangen informatie die is neergelegd in twee rapporten van het meldpunt GRIP van 19 december 2019 en 27 januari 2020.

Daaruit komt onder meer naar voren dat klager internationaal werd gezocht en voorkwam op nationale en internationale opsporingslijsten. Voor informatie die zou leiden tot de aanhouding van klager is vorig jaar een beloning van € 100.000,= uitgelooft. Aan klager zijn in het Marengo-proces inmiddels 13 zeer ernstige feiten ten laste gelegd. Dit betreft meerdere moorden, pogingen daartoe en het leiding geven aan een criminele organisatie die zich richt op het plegen van moorden. Naast klager worden nog 16 verdachten in het Marengo-proces vervolgd. Klager is tevens als verdachte aangemerkt in de onderzoeken Orinus en Eris. Verder zijn er andere lopende onderzoeken waar klager (nog) niet als verdachte is aangemerkt maar waar zijn betrokkenheid wordt onderzocht. Klager is - zoals hierboven reeds naar voren gekomen - verdachte in het onderzoek Marengo. Uit de door het OM en het GRIP in deze beroepsprocedure verstrekte informatie is onder meer het beeld naar voren gekomen dat klager leiding geeft aan

een grote criminele organisatie die zich onder zijn aansturing schuldig heeft gemaakt aan een reeks van moorden. Klager is daarbij degene die de opdrachten uitzet en de schutters en de spotters aanstuurt. Het beeld is verder dat hij de beschikking heeft over voldoende contacten en een enorm vermogen dat hij heeft verdiend met de handel in cocaïne. Die contacten en zijn vermogen hebben hem in staat gesteld om sinds juli 2015 tot aan zijn aanhouding op 16 december 2019 buiten beeld van politie en justitie te blijven. In die periode heeft hij zich verplaatst van land tot land waarbij hij gebruik heeft gemaakt van corrupte contacten bij de douane voor het verkrijgen van valse paspoorten. Bovendien zou klager er in slagen om op afstand mensen te mobiliseren om moorden in zijn opdracht plegen. Uit het onderzoek is verder naar voren gekomen dat klager over een zogenaamde dodenlijst beschikt waar nog tientallen mensen op staan: criminele contacten, journalisten, officieren van justitie en politie. Uit het onderzoek Marengo is gebleken dat het nemen van wraak een belangrijk motief is voor verschillende moordopdrachten. Het onderzoek heeft laten zien dat als eenmaal een moordopdracht is uitgezet, deze vaak, al is het na jaren, wordt uitgevoerd. Voorts bestaat het risico op ontsnapping. Klager beschikt volgens het OM over meer dan voldoende macht, middelen en mensen om dat te kunnen organiseren. Hij heeft bovendien niks te verliezen nu een eis van een levenslange gevangenisstraf voor de hand ligt. Dat klager dat beseft

blijkt uit informatie van het onderzoek Marengo.

De beroepscommissie komt, de hiervoor genoemde feiten en omstandigheden tezamen en in onderling verband beziend, tot het oordeel dat voldoende aannemelijk is geworden dat klager in geval van een ontvluchting een onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten vormt en daarmee in ieder geval voldoet aan het criterium als bedoeld in artikel 6 onder b van de Regeling.

De informatie waarop de EBI-plaatsing is gebaseerd is voldoende actueel, betrouwbaar en concreet.

De beslissing van de Minister om klager in de EBI te plaatsen, is daarom niet in strijd met de wet en kan, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, evenmin als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het ter zake namens klager gevoerde verweer doet hier niet aan af. Van strijd met de artikelen 2 (recht op leven), 3 (verbod op foltering) en 5 (recht op vrijheid en veiligheid) EVRM is bij de beoordeling van de bestreden beslissing niet gebleken. Artikel 6 (recht op een eerlijk proces) EVRM is niet van toepassing op de onderhavige procedure en op grond van het tweede lid van artikel 8 EVRM (recht op eerbiediging van privé, familie- en gezinsleven) is inmenging toegestaan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van onder meer het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten. Daarvan is in dit geval sprake. De beroepscommissie acht ook voldoende aannemelijk dat plaatsing

van klager in een minder beveiligde inrichting met eventueel toepassing van GVM- of andere toezichtmaatregelen, de genoemde risico's op dit moment onvoldoende kan beperken. De bestreden beslissing voldoet daarmee ook aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/4496/GB

Datum uitspraak:

28 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J. Stolwerk, voorzitter, drs. M.R. van Veen en mr. J.W. Wabeke, leden, in tegenwoordigheid van J.A. van der Veen, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing VRIS
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:

Klager is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 20 jaar en TBS met dwangverpleging wegens moord. Hij heeft de Amerikaanse nationaliteit en is vreemdeling in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000. Klager is naar de p.i. Ter Apel overgeplaatst, nu deze inrichting is aangewezen voor de opvang van strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen teneinde de terugkeer naar het land van herkomst te kunnen voorbereiden. In klagers geval kan geen sprake zijn van toepassing van

het plaatsingsbeleid van artikel 20b van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden, nu daarin wordt gesproken over gedetineerden ten aanzien van wie een vrijheidsstraf ten uitvoer wordt gelegd en niet (ook) de TBS-maatregel. Beslissing is in strijd met de wet. Beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing binnen twee weken, tegemoetkoming € 275,=. (Wet- en regelgeving: Artikel 17 Pbw jo artikel 20b Rspog)

Rechtsoverwegingen:

4.1. Namens klager is aangevoerd dat de bestreden beslissing kennelijk in strijd is genomen met het bepaalde in artikel 25, vijfde lid, van de Regeling. De beroepscommissie merkt hierover op dat – hoewel het PSC in bovengenoemd artikel wordt vermeld - uit de Memorie van Toelichting bij de 'Wijziging van de Regeling in verband met de invoering van promoveren en degraderen van gedetineerden'(Stcrt. 2014, nr. 4617) blijkt dat het PSC niet meer bestaat als zelfstandige organisatie. Derhalve is artikel 18 van de Regeling per 1 maart 2014 komen te vervallen. Het voorleggen ter advisering van een beslissing als de onderhavige is sindsdien niet langer vereist, zodat de Minister zelfstandig bevoegd is deze beslissing te nemen.

4.2. De gevangenis van de p.i. Ter Apel is een gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap en een normaal beveiligingsniveau, tevens zijnde een inrichting die, gelet op het bepaalde in artikel 20b, eerste lid, van de Regeling, is aangewezen voor de opvang van strafrechtelijk gedetineerde

vreemdelingen. Dit zijn gedetineerden die geen rechtmatig verblijf in Nederland in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000 hebben en ten aanzien van wie voorlopige hechtenis ingevolge een bevel van vangenneming of vangenhouding, een vrijheidsstraf of een maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders ten uitvoer wordt gelegd.

4.3. Blijkens de toelichting bij dit artikel onderscheiden strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen zich van andere (groepen) gedetineerden daar zij in beginsel na het ondergaan van hun straf niet in de Nederlandse samenleving zullen terugkeren. Dit rechtvaardigt een beleid waarbij strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen worden geselecteerd voor een inrichting waarin de detentie mede dienstbaar wordt gemaakt aan de voorbereidingen op het vertrek uit Nederland en de terugkeer naar het land van herkomst. De bijzondere opvang zorgt ervoor dat voldoende ruimte kan worden geboden aan de activiteiten van de Dienst Terugkeer en Vertrek en andere (keten)partners die een rol spelen bij het realiseren van het vertrek uit Nederland en de terugkeer naar het land van herkomst (Wijziging van de Regeling met ingang van 23 maart 2009, Stcrt. 2009, nr. 56).

4.4. De beroepscommissie stelt vast dat klager geen rechtmatig verblijf in Nederland, in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, meer heeft.

De einddatum van klagers detentie is op dit moment bepaald op 22 oktober 2027, waarna klager een TBS-

maatregel zal moeten ondergaan. Gelet op hetgeen is overwogen in 4.3. omtrent de achtergrond en het doel van artikel 20b van de Regeling, is de beroepscommissie van oordeel dat in klagers geval geen sprake kan zijn van toepassing van het plaatsingsbeleid van artikel 20b van de Regeling, nu daarin gesproken wordt over gedetineerden die geen rechtmatig verblijf hebben in Nederland en ten aanzien van wie een "vrijheidsstraf" ten uitvoer wordt gelegd. In de begripsbepalingen van artikel 1 onder s. en t. van de Pbw wordt een onderscheid gemaakt tussen "vrijheidsstraf" (onder s) en "vrijheidsbenemende maatregel" (onder t). De terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging is opgenomen onder de begripsbepaling van de vrijheidsbenemende maatregel (onder s). Nu de categorie TBS-gestelden niet is opgenomen in artikel 20b van de Regeling – en daarover ook niet wordt gesproken in de toelichting – oordeelt de beroepscommissie dat artikel 20b van de Regeling niet bedoeld is voor de categorie gedetineerden aan wie (tevens) een TBS-maatregel is opgelegd. Klager zal na de tenuitvoerlegging van zijn vrijheidsstraf nog een TBS-maatregel moeten ondergaan in Nederland. Dit betekent dat artikel 20b van de Regeling in klagers geval niet aan de orde is, zodat de bestreden beslissing in strijd met de wet is genomen. Derhalve dient de bestreden beslissing te worden vernietigd. De Minister zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn

van twee weken na ontvangst daarvan. Nu klager vanaf 11 april 2019 tot en met 13 maart 2020, de datum waarop de Minister uiterlijk een nieuwe beslissing moet nemen, ten onrechte in de gevangenis van de p.i. Ter Apel heeft verbleven, zal de beroepscommissie hem een tegemoetkoming toekennen van € 275,=.

Zaaknummer:

R-20/5949/GB

Datum uitspraak:

24 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, J.G.A. van den Brand en drs. M.R. van Veen, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Motiveringsbeginsel; Eerste plaatsing zelfmelders; Plaatsing / overplaatsing jeugd

Samenvatting:

Zelfmelder. Klager is veroordeeld tot jeugddetentie en wil deze ondergaan in een j.j.i. Hij is inmiddels 26 jaar, maar de wet kent geen leeftijdsmaximum voor plaatsing in een j.j.i. Jeugddetentie kan volgens de MvT alleen in uiterste noodsituatie in een p.i. ten uitvoer worden gelegd. Daarvan is niet gebleken. Motiveringsgebrek aan beslissing. Beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing binnen twee weken.

Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, 17; Bjj art. 8)

Rechtsoverwegingen:

De achtergrond van klagers veroordeling

4.1. Het gerechtshof Amsterdam heeft klager op [datum] 2018 veroordeeld tot zes maanden jeugddetentie ([arrest]). Tijdens het plegen van het delict (2011) was hij minderjarig. Op dit moment is hij 26 jaar oud. In het arrest van het gerechtshof Amsterdam is over de persoonlijke omstandigheden van klager onder meer vermeld dat hij vanaf 2013 geen strafbare feiten meer heeft gepleegd, een mbo-opleiding heeft gevolgd en afstand heeft genomen van zijn vroegere netwerk.

Het wettelijk kader (vgl. RSJ 17 januari 2020, R-19/5163/GB)

4.2. Uit artikel 8, eerste lid, aanhef en onder b., van de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen (Bjj) volgt dat een j.j.i. onder meer bestemd is voor personen aan wie de straf van jeugddetentie is opgelegd. In de wet is geen leeftijdsmaximum opgenomen voor plaatsing in een j.j.i. Klager komt in beginsel dus in aanmerking voor plaatsing in een j.j.i.

4.3. Uit de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden en de wettelijke definitie van een gedetineerde (artikel 1, onder e. en s., van de Pbw) volgt weliswaar dat een persoon die jeugddetentie ondergaat, ook in een inrichting voor volwassenen kan worden geplaatst, maar uit de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 1994/95, 24263, nr. 3, p. 12-13) bij de Pbw blijkt dat

“jeugddetentie alleen in uiterste noodsituaties ten uitvoer gelegd [wordt] in inrichtingen voor volwassenen. Te denken valt aan een situatie waarin een jeugdige delinquent ondanks herhaalde pogingen daartoe niet te handhaven is in een jeugdinrichting. Hierbij is van doorslaggevend belang of de betrokken jeugdige naar verwachting op redelijke termijn in de groep – het uitgangspunt in justitiële jeugdinrichtingen – zal kunnen functioneren”.

De bestreden beslissing

4.4. De Minister heeft klager opgeroepen om zijn jeugddetentie in een inrichting voor volwassenen te ondergaan. Zoals hiervoor is uiteengezet, is het uitgangspunt echter dat klager in een j.j.i. wordt geplaatst. Gesteld noch gebleken is dat sprake zou zijn van een ‘uiterste noodsituatie’, op grond waarvan zou moeten worden afgeweken van dat uitgangspunt. De bestreden beslissing is daarom onvoldoende gemotiveerd. De beroepscommissie zal het beroep dan ook gegrond verklaren, de bestreden beslissing vernietigen en de Minister opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. Voor een tegemoetkoming bestaat geen aanleiding.

4.5. Ten overvloede en naar aanleiding van het verzoek van klagers raadsman de proceskosten van de beroepsprocedure te vergoeden, overweegt de beroepscommissie dat de Pbw een dergelijke mogelijkheid niet kent.

Zaaknummer:

R-19/4882/GB

Datum uitspraak:

31 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, J.G.A. van den Brand en drs. M.R. van Veen, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Detentiefasering

Samenvatting:

Afwijzing plaatsing in z.b.b.i. Klager is op grond van een schadevergoedingsmaatregel gedetineerd en komt daarom niet in aanmerking voor plaatsing in een z.b.b.i. (anders dan is overwogen in RSJ 20 juni 2019, R-18/2250/GB). Uit de MvT bij de Pbw blijkt namelijk dat hechtenis op grond van de wet Terwee niet onder het begrip 'vervangende hechtenis' als bedoeld in artikel 1, onder s, van de Pbw valt. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, onder s, 18, Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 2, Wetboek van Strafrecht art. 36f)

Rechtsoverwegingen:

4.1. Op grond van artikel 2, eerste lid, van de Regeling kunnen in een z.b.b.i. gedetineerden worden geplaatst:

- die een te verwaarlozen vlucht- of maatschappelijk risico vormen;

- aan wie een vrijheidsstraf van tenminste zes maanden is opgelegd;
- die, als de veroordeling onherroepelijk is, ten minste de helft van de opgelegde vrijheidsstraf hebben ondergaan;
- die, als de veroordeling nog niet onherroepelijk is, een tijd in voorlopige hechtenis hebben doorgebracht waarvan de duur ten minste gelijk is aan de helft van de opgelegde gevangenisstraf;
- die beschikken over een aanvaardbaar verlofadres;
- die een strafrestance hebben van ten minste zes weken en ten hoogste zes maanden; en
- die zijn gepromoveerd.

4.2. Op grond van het derde lid van dit artikel kunnen gedetineerden ook in een z.b.b.i. worden geplaatst als de Minister akkoord is met een voorstel voor deelname aan een p.p. Het verblijf in de z.b.b.i. moet in dat geval direct worden gevolgd door deelname aan het p.p. en duurt maximaal zes maanden.

4.3. De vraag is allereerst of een gedetineerde die slechts op grond van een schadevergoedingsmaatregel is gedetineerd, in aanmerking kan komen voor plaatsing in een z.b.b.i. Die vraag moet ontkennend worden beantwoord (vgl. RSJ 30 juli 2019, R-19/3443/GV; anders dan is overwogen in RSJ 20 juni 2019, R-18/2250/GB).

4.4. Uit de Memorie van Toelichting bij de Pbw blijkt dat het begrip vrijheidsstraf, zoals bedoeld in artikel 1, onder s, van de Pbw, limitatief moet worden opgevat. Daaronder valt, ten aanzien van de (vervangende) hechtenis, niet de hechtenis op grond van de wet Terwee c.q. artikel 36f van

het Wetboek van Strafrecht (Kamerstukken II, 1994/95, 24 263, nr. 3, p. 12).

4.5. Gelet op het voorgaande, is aan klager geen vrijheidsstraf van tenminste zes maanden opgelegd. Hij voldoet dus niet aan de voorwaarde van artikel 2, eerste lid, onder b, van de Regeling (zie ook onder 4.1., tweede streepje). Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/5163/GB

Datum uitspraak:

17 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, dr. T. Jambroes en mr. P. de Bruin, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Motiveringsbeginsel;
Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen;
Plaatsing/overplaatsing jeugd

Samenvatting:

Klager verzoekt overplaatsing van PPC naar j.j.i. Hij is veroordeeld tot jeugddetentie. Jeugddetentie kan volgens de MvT bij de Pbw slechts in een uiterste noodsituatie worden ondergaan in een inrichting voor volwassenen. Uit het vonnis van de rechtbank blijkt een zeer duidelijke voorkeur voor klagers spoedige plaatsing in een j.j.i. Klager staat op een wachtlijst voor de ITA. Hij wil (al

dan niet tijdelijk) naar een reguliere afdeling van een j.i.i. of de VIC. Volgens de psychiater van r.j.j.i. Den Hey-Acker is eigenlijk geen enkele afdeling binnen een j.j.i. geschikt, maar komt (alleen) de VIC voor hechtingsproblematiek mogelijk in aanmerking. De Minister is hieraan ongemotiveerd voorbijgegaan. Daardoor is onduidelijk of klager (langdurig) in een VIC kan verblijven en worden behandeld. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, 18; Bjj art. 8; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 20c)

Rechtsoverwegingen:

Klagers verzoek en zijn achtergrond
4.1. Klager verzoekt om overplaatsing uit het PPC van de p.i. Vught naar een j.j.i. Omdat klager achttien jaar oud was toen het delict werd gepleegd en de officier van justitie van mening was dat toepassing van het adolescentenstrafrecht niet aan de orde was, verbleef klager tijdens zijn voorlopige hechtenis in een inrichting voor volwassenen. De rechtbank heeft klager bij vonnis van 20 juni 2019 echter veroordeeld tot 24 maanden jeugddetentie en hem de PIJ-maatregel opgelegd.

Het wettelijk kader

4.2. Uit artikel 8, eerste lid, aanhef en onder b., van de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen (Bjj) volgt dat een j.j.i. onder meer bestemd is voor personen aan wie de straf van jeugddetentie is opgelegd. De mogelijkheid tot plaatsing in een PPC is

geregeld in artikel 20c van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden. Deze Regeling is gebaseerd op de Pbw. Uit artikel 1, onder e. en s., van de Pbw volgt dat een 'gedetineerde' onder meer een persoon kan zijn die jeugddetentie ondergaat.

4.3. Klager kan volgens de wet dus zowel in een j.j.i. als in het PPC worden geplaatst. Uit de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 1994/95, 24263, nr. 3, p. 12-13) bij de Pbw blijkt evenwel dat "jeugddetentie alleen in uiterste noodsituaties ten uitvoer gelegd [wordt] in inrichtingen voor volwassenen. Te denken valt aan een situatie waarin een jeugdige delinquent ondanks herhaalde pogingen daartoe niet te handhaven is in een jeugdinrichting. Hierbij is van doorslaggevend belang of de betrokken jeugdige naar verwachting op redelijke termijn in de groep – het uitgangspunt in justitiële jeugdinrichtingen – zal kunnen functioneren."

Het vonnis van de rechtbank in klagers strafzaak

4.4. Het uitgangspunt dat klagers jeugddetentie in beginsel ten uitvoer moet worden gelegd in een jeugdinrichting wordt onderstreept door het vonnis van de rechtbank in klagers strafzaak (vgl. RSJ 23 augustus 2013, 13/1962/GB). De rechtbank heeft niet voor niets het adolescentenstrafrecht toegepast en hem jeugddetentie en de PIJ-maatregel opgelegd. De rechtbank overwoog over klagers problematiek en de gewenste behandeling, onder verwijzing naar de daarover geraadpleegde deskundigen, onder meer (Rb. Rotterdam 20 juni 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:4924):

"7.1.5. De indruk van de deskundigen is dat op alle terreinen nog groei mogelijk is. De verdachte is nog jong. Dan moet wel sprake zijn van de juiste orthopedagogische setting en een langdurige, intensieve klinische behandeling. De behandeling zal in eerste instantie gericht moeten zijn op het opbouwen van een gezonde omgang met problemen en stress en een betere agressieregulatie. Ook zal de verdachte moeten leren om seksualiteit minder verweven te laten zijn met agressie en om geen ziekmakende relaties aan te gaan. Dan kan mogelijk worden bereikt dat hij - wanneer hij ooit weer op vrije voeten zal komen - in staat zal zijn zich te gedragen naar de normen en waarden en de eisen van onze samenleving. De deskundigen hebben tijdens de zitting naar voren gebracht dat ze bij een plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (PIJ) en het daarbij behorende (ortho)pedagogisch behandelklimaat nog ontwikkelingsmogelijkheden voor de verdachte zien. Uiteraard dienen daarnaast ook de psychiatrische aandoeningen van de verdachte te worden behandeld.

De deskundigen vinden dat het behandeltraject zo snel mogelijk moet worden gestart, omdat hoe eerder hiermee begonnen wordt, hoe groter de kans zal zijn dat die positieve ontwikkelingen zich ook daadwerkelijk zullen voordoen.

Zou de verdachte niet met een PIJ in een inrichting voor jeugdigen worden geplaatst, maar met de maatregel TBS in een TBS-instelling dan consolideert de bestaande ontwikkelingsachterstand bij de verdachte en zal deze een

(extra) beletsel vormen voor een effectieve behandeling van de (kern)problematiek bij de verdachte. [...]

7.1.8. De deskundigen hebben de rechtbank er voldoende van kunnen overtuigen dat daarvoor gestreefd moet worden naar het zo maximaal mogelijk benutten van de mogelijkheden die er nu nog zijn om de verdachte verder en beter op te voeden. Zo wordt voor het behandelen van de verdachte en daarmee het beschermen van de maatschappij een zo gunstig mogelijke uitgangspositie gecreëerd.

Daarbij is het voor de verdachte nodig om (eerst) behandeld te worden binnen een orthopedagogische klimaat.

Wanneer behandeling pas zou aanvangen na een flink aantal jaren gevangenisstraf is de kans op een succesvolle behandeling voor deze verdachte veel kleiner.”

Uit de overwegingen van de rechtbank en de onderliggende rapportages van de deskundigen blijkt aldus van een zeer duidelijke voorkeur voor klagers (spoedige) plaatsing in een j.j.i. Het feit dat klagers behandelingen in het PPC dan worden afgebroken, maakt dat niet anders, omdat deze ook elders kunnen worden gevolgd en klager nog een langdurige en intensieve behandelperiode voor zich heeft.

De reden waarom klager destijds in het PPC is geplaatst (zijn suïcidale uitingen, in combinatie met (dreigende) psychische problematiek) zijn – zo begrijpt de beroepscommissie – niet meer aan de orde.

Het geschil

4.5. Klager is geselecteerd voor de ITA van de r.j.j.i. Den Hey-Acker. Die beslissing staat niet ter discussie. Omdat voor de ITA een lange wachtlijst bestaat, wil klager echter (al dan niet tijdelijk) in een reguliere afdeling of VIC van een j.j.i. worden geplaatst. Volgens de Minister is dat niet mogelijk en zou dit tot meerdere overplaatsingen in korte tijd leiden, wat onwenselijk wordt geacht.

De mogelijkheid tot overplaatsing naar een andere j.j.i.-afdeling dan de ITA

4.6. De vraag naar de precieze afdeling waar klagers straf en maatregel ten uitvoer gelegd zouden moeten worden, is in zijn strafzaak niet aan de orde geweest. Daarover heeft de Minister advies ingewonnen van de psychiater van de r.j.j.i. Den Hey-Acker. Deze psychiater acht een reguliere afdeling niet geschikt voor de aanpak en behandeling van klagers complexe problematiek. Dat geldt ook voor plaatsing in de VIC (en overigens ook de ITA). De psychiater vermeldt echter ook dat – als klager toch in een j.j.i. geplaatst zou worden – “alleen de VIC-afdeling voor hechtingsstoornissen in aanmerking [komt] en wellicht bijzondere expertise op het vlak van de ernstig verstoorde seksuele ontwikkeling aangetrokken [zal] moeten worden”.

De psychiater wilde klager nog zien, om zorgvuldiger over een dergelijke plaatsing te kunnen adviseren. Het is echter niet duidelijk of dat nog is gebeurd en wat daarvan het resultaat is geweest.

4.7. De beroepscommissie is van oordeel dat uit het advies van voornoemde psychiater en uit de overige stukken in het dossier,

voldoende duidelijk wordt dat klager door zijn complexe problematiek niet in aanmerking komt voor plaatsing in een reguliere afdeling van een j.j.i. De Minister gaat in zijn beslissing echter voorbij aan de overweging van de psychiater over een eventuele VIC-plaatsing. Daardoor is onduidelijk of klager in een VIC kan verblijven en worden behandeld. Dat geldt ook voor een langdurig verblijf van klager in de VIC, waarmee zou kunnen worden voorkomen dat hij tweemaal in korte tijd wordt overgeplaatst.

Conclusie

4.8. Nu de Minister onvoldoende heeft gemotiveerd waarom klager niet (voor langere duur) kan worden overgeplaatst naar de VIC-afdeling van een j.j.i., in plaats van naar de ITA, is niet gebleken van een uiterste noodsituatie op grond waarvan klager zijn jeugddetentie thans, in afwachting van een plek in de ITA, moet ondergaan in een inrichting voor volwassenen (in dit geval het PPC). Daarom zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren, de bestreden beslissing vernietigen en de Minister opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. Voor een tegemoetkoming bestaat geen aanleiding.

Zaaknummer:

S-20/2933/SGB

Datum uitspraak:

31 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. A.M.G. Smit, voorzitter, in tegenwoordigheid van J.A. van der Veen

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing VRIS;
Schorsing procedureel

Samenvatting:

Verzoekster is geselecteerd voor overplaatsing naar de locatie Ter Peel. Hiertegen is een bezwaarschrift ingediend waarin verzoekster niet-ontvankelijk is verklaard omdat zij inmiddels was overplaatst en daarmee het belang aan het bezwaarschrift is komen te ontvallen. Die omstandigheid is naar het voorlopig oordeel van de voorzitter niet een goede reden om haar niet-ontvankelijk in haar bezwaarschrift te verklaren. Gelet op de aangevoerde argumenten voor verzoekster om in de locatie Nieuwersluis te kunnen blijven, is het schorsingsverzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: Artikel 73, lid 4 jo 66, lid 1 van de Pbw)

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat in het kader van een verzoek om schorsing van een beslissing van de Minister slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing van de

Minister is genomen in strijd met een wettelijk voorschrift dan wel zodanig onredelijk of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de beslissing van de Minister. Naar het oordeel van de voorzitter is dat het geval. Namens verzoekster is op 17 december 2019 een bezwaarschrift ingediend, gericht tegen de beslissing tot overplaatsing van verzoekster van de locatie Nieuwersluis naar de locatie Ter Peel. De Minister heeft verzoekster op 23 januari 2020 niet-ontvankelijk verklaard in haar bezwaarschrift, omdat zij op 27 december 2019 is overgeplaatst naar de locatie Ter Peel zodat het belang aan het bezwaarschrift is komen te ontvallen. Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter is de omstandigheid dat verzoekster inmiddels is overgeplaatst niet een goede reden om haar niet-ontvankelijk in haar bezwaarschrift te verklaren. De Minister kan namelijk nog steeds beslissen tot haar terugplaatsing naar de locatie Nieuwersluis indien de selectiebeslissing in verband met het bezwaar heroverweging verdient. Gelet op de aangevoerde argumenten voor verzoekster om in de locatie Nieuwersluis te kunnen blijven, moet de bestreden beslissing als zodanig onredelijk en onbillijk worden aangemerkt dat er een spoedeisend belang is om thans tot schorsing van die beslissing over te gaan totdat op het beroepschrift is beslist.

Zaaknummer:

R-19/4896/GV

Datum uitspraak:

27 januari 2020

Beroepscommissie:

mr. M. Iedema, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.A.M. de Wit, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:

Algemeen verlof

Samenvatting:

Een noodzaak voor het verlenen van algemeen verlof is niet vereist. Ook zijn gedetineerden - zoals klager - aan wie een gedeeltelijke voorwaardelijke straf is opgelegd niet categorisch van algemeen verlof uitgesloten. Recidiverisico, risico op het zich onttrekken aan voorwaarden en het ontbreken van een aanvaardbaar verlofadres vormen een contra-indicatie voor verlofverlening. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting 4, 14)

Rechtsoverwegingen:

Klager is in eerste aanleg veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee jaren, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met aftrek, wegens (gekwalficeerde) diefstal en opzetheling. Tegen dit vonnis heeft hij hoger beroep ingesteld. De fictieve einddatum van klagers detentie is bepaald op 3 april 2020.

Het beroep richt zich tegen de afwijzing

van klagers eerste verlofaanvraag. Vooropgesteld dient te worden dat bij verzoeken tot algemeen verlof een belangenafweging dient te worden gemaakt tussen enerzijds het individuele belang van de gedetineerde om zich tijdig en goed te kunnen voorbereiden op zijn terugkeer in de maatschappij en anderzijds het algemeen belang van – onder meer – de orde, rust en veiligheid in de samenleving en een ongestoorde tenuitvoerlegging van de opgelegde vrijheidsstraf.

De mogelijkheid van algemeen verlof, zoals vastgelegd in artikel 14 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (de Regeling) heeft tot doel veroordeelde gedetineerden in het laatste jaar van de aan hen opgelegde vrijheidsstraf in de gelegenheid te stellen zich weer langzaam op hun terugkeer in de maatschappij voor te bereiden. Anders dan het incidenteel verlof en de strafonderbreking – die zich richten op een tijdelijke en noodzakelijke afwezigheid buiten de inrichting in verband met gebeurtenissen in de persoonlijke sfeer – vereist de wet bij een verzoek om algemeen verlof een dergelijke noodzaak niet. Het algemeen verlof is immers een periodiek terugkerende verlofvorm die in het kader van resocialisatie kan worden ingezet. Het bij de beoordeling van een verzoek om algemeen verlof betrekken van de noodzaak tot het verlenen van algemeen verlof is dan ook een onjuiste maatstaf. Ook het door de Minister aangevoerde argument dat de aan klager voorwaardelijk opgelegde gevangenisstraf op zichzelf in de weg staat aan het verlenen van algemeen

verlof, vindt geen steun in de wet. De rechtbank heeft met het opleggen van zowel een onvoorwaardelijke als een voorwaardelijke straf tot uitdrukking gebracht welk gedeelte van de straf respectievelijk wel en welk gedeelte in beginsel niet ten uitvoer zal worden gelegd. Zoals reeds hiervoor overwogen, biedt artikel 14 van de Regeling gedetineerden – gedurende de aan hen opgelegde onvoorwaardelijk straf – expliciet de mogelijkheid de inrichting in de laatste fase van de detentie meerdere malen tijdelijk te verlaten en zich zo voor te bereiden op een terugkeer in de maatschappij. De Minister of de inrichtingsdirecteur bepaalt de duur van het algemeen verlof, waarbij een maximum geldt van zestig uur, en kan aan het verlof bijzondere voorwaarden verbinden. Gedetineerden – zoals klager – aan wie een gedeelte van de straf voorwaardelijk is opgelegd, zijn van het verlenen van algemeen verlof dan ook niet categorisch uitgesloten. Het feit dat klagers straf gedeeltelijk voorwaardelijk is opgelegd, kan daarom niet aan de afwijzing van zijn verlofaanvraag ten grondslag worden gelegd. Dat is anders ten aanzien van het bij klager aanwezige recidiverisico en risico op het zich onttrekken aan voorwaarden. De reclassering heeft in het meest recente advies van 19 december 2018 in het kader van klagers strafzaak het recidiverisico als gemiddeld vastgesteld en onder meer geadviseerd de behandeling en begeleiding bij Antes te continueren. Dat houdt verband met zijn delictverleden, zijn financiële situatie en psychosociaal functioneren, dat laatste in verband met een bij hem

gediagnostiseerde bipolaire stoornis en een posttraumatische stressstoornis. Het door de reclassering als laag ingeschatte risico op het zich onttrekken aan voorwaarden heeft (enkel) betrekking op een in 2014 tot 2016 goed verlopen reclasseringscontact. In dit verband is echter ook relevant dat klager afspraken in het kader van begeleiding en ambulante (trauma)behandeling van Antes niet altijd is nagekomen. Zo heeft hij op eigen initiatief niet de voorgeschreven (hoeveelheid) medicatie, waaronder lithium en een antipsychoticum, ingenomen. In het reclasseringsadvies is opgemerkt dat hij daardoor in de periode rond zijn aanhouding meer last had van bij zijn ziektebeeld behorende klachten. Verder beschikt klager niet over een aanvaardbaar verlofadres. Volgens de inlichtingen van de politie wonen in de wijk waarin het verlofadres is gelegen verschillende slachtoffers van de door hem gepleegde woninginbraken. Aangezien daarom een risico bestaat op ongewenste confrontatie met de slachtoffers, heeft de politie het verlofadres niet in orde bevonden. De aanwezige risico's en het ontbreken van een aanvaardbaar verlofadres vormen een contra-indicatie voor verlofverlening en rechtvaardigen, ondanks de positieve adviezen van het mdo en de vrijhedencommissie, een afwijzing van klagers verlofaanvraag. Daarom kan de beslissing van de Minister, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen en gelet op de weigeringsgronden zoals bedoeld in artikel 4 onder b, d, g en j van de Regeling, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het

beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/4399/TA

Datum uitspraak:

5 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. T.B. Trotman, voorzitter, mr. A. van Holten en mr. drs. L.C. Mulder, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Voorwerpen op cel

Samenvatting:

Geen concrete omstandigheden aangevoerd waaruit blijkt dat klager de bij hem gevonden vier pakjes sigaretten heeft gebruikt voor handel in contrabande. Vier pakjes niet dermate veel dat orde en veiligheid in het geding zijn. Pas na kamercontrole zijn afspraken gemaakt. Beroep hoofd van de instelling ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art 44 lid 3, 23 lid 4)

Rechtsoverwegingen:

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. De beroepscommissie neemt hierbij in aanmerking dat er geen concrete omstandigheden zijn aangevoerd waaruit blijkt dat klager pakjes sigaretten daadwerkelijk heeft gebruikt voor de handel in contrabande. Het aantal gevonden pakjes sigaretten (vier) is niet dermate

veel dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat hierdoor de orde en veiligheid in de instelling in het geding is. Dit neemt niet weg dat het hoofd van de instelling aan het voorhanden hebben van een bepaalde hoeveelheid sigaretten op de eigen kamer beperkingen kan stellen. Vast is komen te staan dat pas na de kamercontrole hierover afspraken zijn gemaakt. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-18/759/TR – eindbeslissing

Datum uitspraak:

3 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. A. van Holten, voorzitter, mr. R.M. Maanicus en drs. J.E. Wouda, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing Fokkens

Samenvatting:

Beslissing plaatsing levenslang gestrafte klager in FPC t.b.v. volgen van schematherapie op advies NIFP en Adviescommissie GGG. Adviescollege levenslanggestraften had geadviseerd tot plaatsing in FPK, en heeft in vervolgadvis geconcludeerd dat noodzaak voor volgen van schematherapie niet meer aanwezig is. Nu plaatsing in FPC geen doel meer kan dienen is het beroep gegrond. Minister heeft geen standpunt

ingenomen of contra-expertise laten uitvoeren n.a.v. vervolgadvis. Beroepscommissie volstaat met vernietiging beslissing. Geen tegemoetkoming.

(Wet- en regelgeving: Sr art 13)

Rechtsoverwegingen:

Op 6 februari 2019 heeft de beroepscommissie in een tussenbeslissing het onderzoek heropend en onder meer enkele personen verbonden aan het NIFP opgeroepen om te worden gehoord. De ontwikkelingen na de datum van de tussenbeslissing en zoals hierna verder toegelicht, geven de beroepscommissie aanleiding van het horen van deze personen af te zien. Partijen hebben aangegeven geen behoefte meer te hebben aan een mondelinge behandeling van het beroep, zodat de beroepscommissie thans einduitspraak zal doen. Op grond van het ten tijde van de bestreden beslissing geldende artikel 13, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (Sr) kan een veroordeelde tot gevangenisstraf die wegens de gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens daarvoor in aanmerking komt, worden geplaatst in een justitiële inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden. De Minister heeft de bestreden beslissing genomen na de uitgebrachte adviezen van het Adviescollege levenslanggestraften van 14 maart 2018, de indicatiestelling van het NIFP van 2 mei 2018 en de Adviescommissie GGG van 17 mei 2018 en verwijst ter onderbouwing van zijn beslissing naar deze adviezen. De aanleiding en het doel van plaatsing van klager in een

FPC is het volgen van een klinische behandeling in de vorm van schematherapie. In het vervolgadvis van 27 juni 2019 van het Adviescollege wordt – voor zover van belang – het volgende opgemerkt:

“ [H]et Adviescollege [stelt] zich op het standpunt dat gelet op de goed verlopen verlopen en behandeling en de inzet en motivatie van [klager], de noodzaak tot het volgen van schematherapie minder pregnant aanwezig is dan eerder gedacht. Ook de behandelaar van [klager] is blijkens eerder aan het Adviescollege schriftelijke en mondelinge verstrekte informatie die mening toegedaan. In het vervolgadvis van 22 februari 2019 heeft het Adviescollege benadrukt dat het volgen of afronden van schematherapie losstaat van het verlenen van (frequent) verlof. Er is geen intensieve behandeling nodig voor verdere uitbreiding van de re-integratiefase. Het Adviescollege is er inmiddels van overtuigd dat als geen schematherapie zou worden aangeboden, verdere verlopen van [klager] goed zullen verlopen. Het Adviescollege heeft in dat vervolgadvis erop gewezen dat schematherapie is geadviseerd om ‘de puntjes op de i te zetten’ voor het dagelijkse (psychische) functioneren van [klager]. Er is geen noodzaak tot het volgen van schematherapie voor een veilig verloop van de re-integratiefase. Ook nu onderschrijven de op dit terrein gedragskundige leden van het Adviescollege deze stelling. De positieve ontwikkeling van [klager] roept logischerwijze de vraag op in hoeverre een klinische behandeling nog noodzakelijk is. Hierbij betreft het

Adviescollege ook de resultaten van de actuele risicotaxatie die recent is ontvangen. De stelling die is opgenomen in de uitspraak van de voorzieningenrechter van 14 juni jl. dat onweersproken is gebleven dat [klager] nog een belangrijke en intensieve therapie zal moeten ondergaan die mede bepalend is voor het verdere verloop wordt door het Adviescollege dan ook niet onderschreven.”

Het Adviescollege trekt in voormeld vervolgadvis de volgende conclusie: “De noodzaak tot het volgen van schematherapie is niet meer aanwezig en in het verlengde hiervan lijkt de indicatie voor plaatsing in een FPK (laat staan: FPC) komen te vervallen”. In het vervolgadvis van 10 oktober 2019 persisteert het Adviescollege bij het advies van 27 juni 2019. De beroepscommissie merkt op dat in de brief van verweerder van 30 juli 2019 en het antwoord daarop van het Adviescollege van 12 september 2019, de discussie gaat over de vraag of destijds door het PBC en het Adviescollege de noodzaak van het volgen van schematherapie werd onderschreven, of dat is bedoeld dat de schematherapie in het geval van klager ondersteunend is. Wat hiervan ook zij, de beroepscommissie is van oordeel dat met de recente vervolgadvisen van het Adviescollege een plaatsing van klager in FPC de Kijvelanden geen doel meer kan dienen. Het beroep van klager zal derhalve gegrond worden verklaard. De beroepscommissie merkt op dat verweerder in de brief van 18 november 2019 geen standpunt of beslissing heeft ingenomen omtrent voornoemde vervolgadvisen van het Adviescollege en de hierin getrokken

conclusies over klagers plaatsing in een FPC, hoewel in het aanhoudingsverzoek van verweerder van 5 juli 2019 dit wel wordt gesuggereerd. Evenmin is gebleken dat verweerder een contra-expertise heeft laten uitvoeren, hetgeen in de brief van 30 juli 2019 van verweerder niet werd uitgesloten. Gelet hierop zal de beroepscommissie met toepassing van artikel 66, derde lid, onder c, Bvt in verbinding met artikel 69, vijfde lid, Bvt volstaan met vernietiging van de bestreden beslissing. De beroepscommissie ziet geen aanleiding klager in aanmerking te laten komen voor een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

R-19/5427/JV

Datum uitspraak:

12 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. M. Iedema, voorzitter, drs. H. Heddema en dr. J.G. Vinke, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Ministeriele machtiging;
Tegemoetkoming financieel; Planmatig verlof jeugd

Samenvatting:

Intrekking verlofmachtiging omdat klager tijdens begeleid verlof alleen is gelaten. Het is begrijpelijk dat verweerder nader onderzoek heeft willen doen, maar nu de informatie bij de inrichting al veel langer bekend was,

is de onmiddellijke intrekking disproportioneel. Beroep gegrond, bestreden beslissing vernietigd, tegemoetkoming € 50,=.
(Wet- en regelgeving: Bjj art. 30, Regeling verlof en STP jeugdigen art. 13, 14, Reglement justitiële jeugdinrichtingen art. 36, 39)

Rechtsoverwegingen:

Klager ondergaat een jeugddetentie van 22 maanden, waarvan twee maanden voorwaardelijk en aansluitend een PIJ-maatregel voor de duur van (maximaal) drie jaar. Op grond van artikel 13, tweede lid, onder b en c, van de Regeling verlof en STP jeugdigen (hierna: de Regeling) kan verweerder een verlofmachtiging intrekken, indien dit noodzakelijk is met het oog op de veiligheid van de jeugdige of voor de veiligheid van anderen, dan wel indien dit noodzakelijk is voor de algemene veiligheid van personen of goederen. Verweerder heeft de verlofmachtiging ingetrokken, omdat hem informatie bereikte vanuit de inrichting, waaruit bleek dat klager (twee keer) tijdens een begeleid verlof alleen was gelaten. Uit het dossier en het verhandelde ter zitting is duidelijk geworden dat de inrichting al in september 2019 op de hoogte was van de verkeerd verlopen verloven (althans van het tweede verkeerd verlopen verlof). Dat had aanleiding moeten vormen om contact op te nemen met de Divisie Individuele Zaken (DIZ). Verweerder had dan nader onderzoek kunnen doen, terwijl de directeur de verloven tijdelijk had kunnen intrekken. Op grond van artikel 14 van de Regeling, in verbinding met artikel 36 en 39 van het Reglement

justitiële jeugdinrichtingen, kon de directeur dat immers ook doen terwijl de machtiging (voor de begeleide verloven) nog niet was ingetrokken. Een en ander is echter niet gebeurd. Pas eind november 2019, nadat de machtiging voor onbegeleide verloven is afgegeven, heeft de inrichting verweerder geïnformeerd over de incidenten. Het is begrijpelijk dat verweerder vervolgens nader onderzoek heeft willen doen, maar nu deze informatie al veel langer bekend was, is de onmiddellijke intrekking van de verlofmachtiging disproportioneel. Daarbij is ook van belang dat het dossier, zoals dat er nu (alweer enkele maanden later) ligt, geen aanknopingspunten biedt voor de conclusie dat klager zelf een (grote) rol heeft gehad in de verkeerd verlopen verloven en evenmin voor de conclusie dat klager zonder begeleiding in zijn vaders kapperszaak is geweest.

Gelet op het voorgaande moet de bestreden beslissing als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Daarmee is de eerder verleende verlofmachtiging dus weer van kracht. De beroepscommissie ziet tot slot aanleiding aan klager een tegemoetkoming toe te kennen van € 50,=.
